

AARHUSKÁ ÚMLUVA: VÝVOJ NA MEZINÁRODNÍ ÚROVNI

30. Května 2023

Jan Brojáč, odbor mezinárodních vztahů MŽP (Jan.Brojac@mzp.cz)

PŘEHLED ORGÁNŮ ÚMLUVY

- **MOP** - Zasedání smluvních stran (4-letý cyklus)
- **WGP** - Zasedání pracovní skupiny stran (1-letý cyklus)
- **Compliance Committee** - Výbor pro dodržování úmluvy
- Pracovní skupiny (Task Force)
- **Nově Special Rapporteur on Environmental Defenders**- Zvláštní zpravodaj pro otázky environmentálních obránců

ZPRAVODAJ PRO OTÁZKY ENVIRONMENTÁLNÍCH OBRÁNCŮ

- Reakce na neadekvátní institucionální zázemí Úmluvy pro časově citlivé situace perzekuce.
- Vytvořen v roce 2021 rozhodnutím zasedání smluvních stran
- První zpravodaj zvolen v roce 2022, **Michel Forst**
- Účelem orgánu je zabývat se případy porušování práv jednotlivců.

VÝBOR PRO DODRŽOVÁNÍ AARHUSKÉ ÚMLUVY

- Výbor se zabývá dodržováním úmluvy smluvními stranami
- Celkem cca **200** řešených případů od roku
- Většina případů zahájena na podnět veřejnosti
- Pro ČR jsou zásadní případy týkající se ČR a EU
- Výbor vydává nálezy s doporučeními, které jsou potvrzeny MOP

PŘÍPAD ACCC/C/2008/32 A REVIZE AARHUSKÉHO NAŘÍZENÍ

- Nezisková organizace Client Earth namítala nedostatečnou implementaci Aarhuské úmluvy do práva EU
- Aarhuské nařízení EU umožňovalo vnitřní přezkum jen úzkého vymezení nelegislativních aktů vydávaných EU
- V návaznosti na nález Výboru pro dodržování Aarhuské úmluvy bylo nařízení revidováno a byl významně rozšířen počet aktů, u kterých lze požádat o vnitřní přezkum

REVIDOVANÉ AARHUSKÉ NAŘÍZENÍ

- Nyní podle revidovaného nařízení lze žádat o vnitřní přezkum i u aktů **obecné povahy a aktů, které mohou být v rozporu s právem životního prostředí.**
- Žádat mohou **nově také jednotlivci**, nejen environmentální neziskové organizace.
- Revidované nařízení již vedlo k žádostem o vnitřní přezkum u řady významných aktů – Taxonomie, kvóty v oblasti rybářské politiky

PŘÍPAD ACCC/C/2015/128 A MOŽNÁ DALŠÍ REVIZE AARHUSKÉHO NAŘÍZENÍ

- Neziskové organizace Global 2000 a OEKOBUERO napadly nemožnosti požádat o vnitřní přezkum rozhodnutí o státních podporách
- Výbor pro dodržování Aarhuské úmluvy
- Aarhuské nařízení obsahuje výjimku pro rozhodnutí v oblasti státních podpor, která byla v rámci revize nařízení zachována
- Evropská komise nyní analyzuje možná řešení

